

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ

Національний університет «Запорізька політехніка»

Кафедра МiТЛiВ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

**до виконання контрольних робіт з дисципліни
« Теплоенергетика»,**

**для студентів заочної форми навчання освітнього ступеня
бакалавр
спеціальності 136 «Металургія», освітньої програми «Ливарне
виробництво чорних та кольорових металів та сплавів»**

Запоріжжя, 2019

Методичні вказівки до виконання контрольних робіт з дисципліни «Теплоенергетика», для студентів заочної форми навчання освітнього ступеня бакалавр спеціальності 136 «Металургія», освітньої програми «Ливарне виробництво чорних та кольорових металів та сплавів»/ Укл.:А.В.Пархоменко, Ю.П.Петруша – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2019. - 17 с.

Укладачі: А.В.Пархоменко, доцент, к.т.н.
Ю.П.Петруша, доцент, к.т.н.

Рецензент: В.В.Луцьов професор, д.т.н.

Відповідальний
за випуск: В.В.Луцьов професор, д.т.н.

Затверджено
на засіданні кафедри
МіТЛВ
Протокол №2
від “26” жовтня 2019 р.

Рекомендовано до видання НМК ІФФ
Протокол № 3
від “12” 11 2019 р.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Контрольна робота спрямована на закріплення матеріалу отриманого студентами під час вивчення теоретичного курсу “Теплоенергетика”. Виконання роботи передбачає розгляд двох теоретичних питань та виконання розрахунку одного з теплоенергетичних процесів металургійного виробництва.

Контрольна робота виконується згідно з варіантами наведеними далі в методичних вказівках. Розгляд теоретичних питань передбачає докладне вивчення та викладення матеріалу згідно з темою завдання з наведенням необхідних схем, графіків, зображень тощо. Розрахункова частина завдання виконується згідно приклада наведеного в Додатку Б, варіант розрахункового завдання наведено в таблиці А1 Додатку А.

Контрольна робота виконується в окремому зошиті і оформлюється згідно СТП 15-96.

ВАРІАНТИ ВИКОНАННЯ ЗАВДАННЯ

Варіант 1.

1. Енергоносії та їх розподіл.
2. Класифікація та характеристики вторинних енергоресурсів металургійного виробництва.
3. Розрахунок котла-утилізатора.

Варіант 2.

1. Газозабезпечення заводів чорної металургії.
2. Утилізація тепла готового продукту та шлаків в металургії.
3. Розрахунок котла-утилізатора.

Варіант 3.

1. Використання тепла в металургійних печах.
2. Утилізація тепла газів що відходять у металургійних печах.
3. Розрахунок котла-утилізатора.

Варіант 4.

1. Термодинамічні основи роботи теплової електростанції (ТЕС).
2. Аналіз економії палива за рахунок утилізації тепла газів що відходять в металургійних печах.
3. Розрахунок котла-утилізатора.

Варіант 5.

1. Котельне устаткування що використовується на підприємствах металургійної галузі.
2. Котли-утилізатори металургійного виробництва.
3. Розрахунок котла-утилізатора.

Варіант 6.

1. Турбінне устаткування ТЕС.
2. Утилізація тепла охолодження елементів печі.
3. Розрахунок котла-утилізатора.

Варіант 7.

1. Оснащення ТЕС та теплосбереження.
2. Енергоносії процесу коксування.
3. Розрахунок котла-утилізатора.

Варіант 8.√

1. Поршневі компресорні машини що використовуються при виробництві стисненого повітря на металургійних підприємствах.
2. Вторинні енергоресурси (ВЕР) коксового виробництва.
3. Розрахунок котла-утилізатора.

Варіант 9.

1. Лопатеві компресорні машини що використовуються при виробництві стисненого повітря на металургійних підприємствах.
2. Енергоносії доменного виробництва.
3. Розрахунок котла-утилізатора.

Варіант 10.

1. Вакуумні насоси що використовуються на підприємствах металургійного комплексу.
2. ВЕР доменного виробництва.
3. Розрахунок котла-утилізатора.

Варіант 11.

1. Термодинамічні основи отримання кисню.
2. Енергоносії мартенівського виробництва.
3. Розрахунок котла-утилізатора.

Варіант 12.

1. Устаткування для отримання кисню.
2. ВЕР мартенівського виробництва.
3. Розрахунок котла-утилізатора.

Варіант 13.

1. Класифікація та оцінка роботи пиловловлювачів.
2. Особливості теплоенергетики сталеплавильного агрегату двованної та безперервної дії.
3. Розрахунок котла-утилізатора.

Варіант 14.

1. Сухе механічне очищення газів на підприємствах металургійного комплексу.
2. Використання палива в нагрівальних печах прокатного виробництва.
3. Розрахунок котла-утилізатора.

Варіант 15.

1. Вологе очищення газів на підприємствах металургійного комплексу.
2. Використання ВЕР в прокатному виробництві.
3. Розрахунок котла-утилізатора.

Варіант 16.

1. Очищення газів металургійних печей за допомогою електричних фільтрів.
2. Виробництво та використання захисних газів на металургійних підприємствах.
3. Розрахунок котла-утилізатора.

Варіант 17.

1. Очищення газів в металургії від газоподібних шкідливих речовин.
2. Підвищення ефективності використання енергії в технологічних процесах металургійного виробництва.
3. Розрахунок котла-утилізатора.

Варіант 18.

1. Схеми очищення газів основних виробничих процесів металургійного комплексу.
2. Перспективи використання нетрадиційних джерел енергії в металургійному виробництві.
3. Розрахунок котла-утилізатора.

Варіант 19.

1. Водопостачання металургійних підприємств.
2. Теплоенергетика конверторного виробництва.
3. Розрахунок котла-утилізатора.

Варіант 20.

1. Очищення стічних вод на підприємствах металургійного комплексу.
2. Електропостачання заводів чорної металургії.
3. Розрахунок котла-утилізатора.

ДОДАТОК А

8

Вихідні данні до виконання розрахункової частини контрольної роботи

Таблиця А1.

Параметри димових газів перед котлом	Варіант																			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
$V_{до}$, M^3/h	7500	6500	1000	8500	6000	9500	9000	8000	9000	7500	1000	1150	1450	1400	1250	1350	1050	1200	1300	1100
$t_{г}$, °C	660	610	670	620	700	650	690	630	680	640	680	720	710	660	670	700	740	750	690	730
Склад димових газів																				
CO_2	11,2	14	13,5	12	12,6	11,4	11,9	12,7	13,1	12,3	11,2	14	13,5	12	12,6	11,4	11,9	12,7	13,1	12,3
H_2O	9,6	8,3	9,7	10,2	11,2	11,1	10,6	9	9,3	10,8	9,6	8,3	9,7	10,2	11,2	11,1	10,6	9	9,3	10,8
O_2	6,9	5,9	4,7	5,1	5,2	6,2	5,5	6,6	4,6	4,4	6,9	5,9	4,7	5,1	5,2	6,2	5,5	6,6	4,6	4,4
N_2	72,3	71,8	72,1	72,7	71	71,3	72	71,7	73	72,5	72,3	71,8	72,1	72,7	71	71,3	72	71,7	73	72,5
P_1 , МПа	1,75	1,6	1,85	1,8	1,5	1,9	1,65	1,95	1,55	1,7	4,8	4,6	4,3	4,7	4,1	4,5	5,0	4,4	4,2	4,9
Тиск пари в барабані котла																				

Приклад теплоенергетичного розрахунку котла-утилізатора КУ-125,
встановленого за методичною пічкою.

ЗАВДАННЯ:

Визначити продуктивність та температуру перегрітого пару.

ВИХІДНІ ДАННІ:

Параметри димових газів перед котлом: витрати на годину $V_{\text{од.г.}} = 125000 \text{ м}^3/\text{год}$; температура $t_{\text{д}}^{\text{н}} = 700 \text{ }^{\circ}\text{C}$; склад, % : CO_2 12,0; H_2O 10,5; O_2 5,5; N_2 72.

Тиск пари в барабані котла $p = 4,5 \text{ Мпа}$. Величина продувки $n = 8$ %. Частка підсмоктуємого повітря від кількості димових газів, надходячих до котла, $\alpha = 0.05$.

КОНСТРУКТИВНІ ПАРАМЕТРИ КОТЛА КУ-125:

Поверхні нагріву F , м^2 : передвімкненого випаровуючого пакету 110; пароперегрівача 114; випаровуючих секцій 1150; водяного економайзера 615; загальна 2019.

Живі перетини для проходу димових газів $f_{\text{д}}$, м^2 : передвімкненого випаровуючого пакету 13,2; пароперегрівача 10,3; випаровуючих секцій 10,3; водяного економайзера 9,4.

Живий перетин проходу пари $f_{\text{п}} = 0,0276 \text{ м}^2$.

Кількість рядів труб в пакеті по ходу димових газів z_2 : передвімкненого випаровуючого пакету 12; пароперегрівача 8; випаровуючих секцій I-20; II-22; III-22; водяного економайзера 2*20.

Діаметр труб поверхнь нагріву $d_{\text{н}} = 32 \text{ мм}$, товщина стінок 3мм, крок труб по ширині пучка S_1 , мм: випаровуючі секції 172; остані 86.

Крок труб по глибині пучка $S_2 = 70 \text{ мм}$.

РОЗРАХУНОК: По заданому складу димових газів розраховуємо і будуємо іт-діаграму. Розрахунок іт-діаграми виконується по наступній формулі:

$$i = (r_{\text{CO}_2} i_{\text{CO}_2} + r_{\text{H}_2\text{O}} i_{\text{H}_2\text{O}} + r_{\text{O}_2} i_{\text{O}_2} + r_{\text{N}_2} i_{\text{N}_2}) / 100,$$

де : i – ентальпія димових газів при заданій температурі, кДж /м³; i_{CO_2} , i_{H_2O} , i_{O_2} , i_{N_2} – ентальпія CO₂, H₂O, O₂ і N₂ при заданій тем..., кДж /м³; r_{CO_2} , r_{H_2O} , r_{O_2} , r_{N_2} – вміст CO₂, H₂O, O₂ і N₂ у димових газах, %.

Виходячи з принципової схеми котла-утилізатора, розрахунок його елементів виконуємо послідовно по ходу димових газів в наступній послідовності : передвімкнений випаровуючий пакет, пароперегрівач, випаровуючі секції, водяний економайзер.

Для спрощення розрахунку допускаємо, що середня кількість димових газів, що проходять крізь його секції, однаково і разом з повітрям, що всмоктується дорівнює :

$$V_{од} = \frac{V_{од.год}}{3600} + \frac{\alpha}{2} \frac{V_{од.год}}{3600} = \frac{V_{од.год}}{3600} \left(1 + \frac{\alpha}{2}\right) = \frac{12500}{3600} \left(1 + \frac{0,05}{2}\right) = 35,6 \text{ м}^3/\text{с}.$$

Ентальпія димових газів перед котлом при температурі $t''_д = 700$ °С, $i''_д = 1030$ кДж/м³.

Розрахунок передвімкнутого випаровуючого пакету.

Температура димових газів перед секцією $t'_д = t''_д = 700$ °С.
Температура насичення при тиску в барабані котла $p = 4,5$ Мпа дорівнює $t = 257$ °С.

Припускаємо температуру димових газів за секцією $t''_д = 630$ °С.

Середньоарифмічний температурний напір :

$$\Delta t = \frac{(t'_д - t'') - (t''_д - t'')}{\ln[(t'_д - t'') / (t''_д - t'')]} = \frac{(700 - 257) - (630 - 257)}{\ln[(700 - 257) / (630 - 257)]} = 407 \text{ °С}$$

Середня температура димових газів

$$t_{\bar{д}} = 0,5 (t_{\bar{д}}' + t_{\bar{д}}'') = 0,5(700 + 630) = 665 \text{ °С}$$

Дійсні витрати димових газів

$$V_{д} = V_{од} * \frac{T_{д}}{273} = 35,6 * \frac{665 + 273}{273} = 122 \text{ м}^3/\text{с}$$

Середня швидкість димових газів

$$\overline{\omega_{\lambda}} = \frac{\overline{V_{\lambda}}}{f_{\lambda}} = \frac{122}{13,2} = 9,3 \text{ м/с}$$

По номограмам* визначаємо коефіцієнт тепловіддачі конвекцією від димових газів до шахового пучка труб:

$$\alpha_K = \alpha_0 k_z k_s k_t$$

при $z_2 = 12$; $s_1 / d_n = 86/32 = 2,68$; $s_2 / d_n = 70/32 = 2,19$; $\alpha_0 = 77 \text{ Вт/(м}^2 \cdot \text{°C)}$; $k_z = 0,97$; $k_s = 1,08$; $k_t = 1,0$.

Тоді $\alpha_K = 77 \cdot 0,97 \cdot 1,08 \cdot 1,0 = 80,7 \text{ Вт/(м}^2 \cdot \text{°C)}$.

Визначаємо коефіцієнт тепловіддачі випромінюванням від димових газів до труб. Так як $(s_1 + s_2 / d_n) = \frac{86 + 70}{32} < 7$, ефективну товщину

випромінюючого газового шару розрахуємо за формулою

$$S_{\text{еф}} = (1,87 \frac{S_1 + S_2}{d_i} - 4,1) d_n = (1,87 \frac{86 + 70}{32} - 4,1) \cdot 0,0032 =$$

0,161 м.

Добуток парціального тиску випромінюючих складових на ефективну товщину випромінюючого газового шару

$$P_{\text{CO}_2} \cdot S_{\text{еф}} = 98,1 \cdot 0,12 \cdot 0,161 = 1,89 \text{ кН/м};$$

$$P_{\text{H}_2\text{O}} \cdot S_{\text{еф}} = 98,1 \cdot 0,105 \cdot 0,161 = 1,66 \text{ кН/м},$$

де 98,1 – перевідний коефіцієнт з атмосфери в кілоньютони.

*Табельков Б.П.

Ступінь чорності димових газів

$$\varepsilon_d = \varepsilon_{\text{CO}_2} + \beta \cdot \varepsilon_{\text{H}_2\text{O}}$$

при $t_d = 665^{\circ}\text{C}$; $\varepsilon_{\text{CO}_2} = 0,065$; $\varepsilon_{\text{H}_2\text{O}} = 0,041$; $\beta = 1,08$

$$\varepsilon_d = 0,065 + 1,08 \cdot 0,041 = 0,109.$$

Ступінь чорності стінок труб приймаємо $\varepsilon_{\text{ст}} = 0,8$.

Ефективна ступінь чорності

$$\varepsilon_{\text{ст.еф}} = (1 + \varepsilon_{\text{ст}}) / 2 = (1 + 0,8) / 2 = 0,9$$

Приймаємо температуру стінок труб рівній температурі пароводяної суміші :

$$\overline{t_{\text{НО}}} = t'' = 257^{\circ}\text{C}$$

Ступінь чорності димових газів при температурі стінки $\varepsilon_d^{\text{ст}} = 0,133$

Коефіцієнт тепловіддачі випромінюванням

$$\alpha_{\text{AEID}} = \frac{C_o * \varepsilon_{\text{NO}, \text{AO}} [\varepsilon_{\bar{A}} (\bar{O}_{\bar{A}}/100)^4 - \varepsilon_{\bar{A}}^{\text{NO}} (\bar{O}_{\text{NO}}/100)^4]}{\bar{O}_{\bar{A}} - \bar{O}_{\text{NO}}} =$$

$$\frac{5,7 * 0,9 [0,109 (\frac{665 + 273}{100})^4 - 0,133 (\frac{257 + 273}{100})^4]}{938 - 530} = 9,3 \text{ Вт}/(\text{м}^2 \cdot \text{°C}).$$

Сумарний коефіцієнт тепловіддачі від димових газів до труб

$$\alpha_{\Sigma} = \alpha_{\bar{E}} + \alpha_{\text{AEID}} = 80,7 + 9,3 = 90 \text{ Вт}/(\text{м}^2 \cdot \text{°C}).$$

Так як котел працює на незабруднених газах, коефіцієнт теплопередачі розраховуємо по формулі при $\varepsilon = 0$, тоді

$$k = \alpha_{\Sigma} = 90 \text{ Вт}/(\text{м}^2 \cdot \text{°C}).$$

Кількість тепла, віддане димовим газам в передвімкненому випарувуючому пакеті :

$$Q_{\text{пр}} = k F \bar{\Delta t} / 1000 = (90 * 11 * 407) / 1000 = 4030 \text{ кВт}$$

Ентальпія димових газів на виході з пакету

$$i''_{\bar{A}} = i'_{\bar{A}} - Q_{\text{пр}} / \bar{V}_{\bar{A}} \xi = 1030 - \frac{4030}{35,6 * 0,95} = 911 \text{ кДж}/\text{м}^3$$

По i -діаграмі визначаємо температуру димових газів на виході з пакету $t''_{\bar{A}} = 625^{\circ}\text{C}$

Різниця між прийнятою та відданою температурами

$$\delta = 630 - 625 / 625 * 100 = 0,8 \%$$

Розрахунок пароперегрівача.

Температура димових газів перед пароперегрівачем $t''_{\bar{A}.I.I.} = 625^{\circ}\text{C}$

Приймаємо температуру перегрітого пара $t = 400^{\circ}\text{C}$.

Задаємося температурою димових газів за секцією $t''_{\bar{A}.I.I.} = 550^{\circ}\text{C}$.

Температурний напір

$$\bar{\Delta t} = \frac{(625 - 400) - (550 - 257)}{\ln[(625 - 400)/(550 - 257)]} = 257^{\circ}\text{C}.$$

Середня температура газового потоку

$$\bar{t}_{\text{п.д.}} = 0,5(625+550) = 558^{\circ}\text{C}$$

Дійсні витрати димових газів

$$\bar{V} = 35,6 \frac{588 + 273}{273} = 112 \text{ м}^3/\text{с.}$$

Середня швидкість димових газів в секції

$$\bar{\omega}_{\text{д}} = 112/10,3 = 10,9 \text{ м/с}$$

Визначаємо коефіцієнт тепловіддачі конвекцією від димових газів трубам:

при $S_1/d_{\text{н}} = 86/32 = 2,68$; $S_2/d_{\text{н}} = 86/32 = 2,19$; $Z_2 = 8$; $\alpha_0 = 84 \text{ Вт}/(\text{м}^2 \cdot ^{\circ}\text{C})$; $k_z = 0,96$; $k_s = 1,08$; $k_t = 1,0$

$$\alpha_k = 84 \cdot 0,96 \cdot 1,08 \cdot 1,0 = 87,1 \text{ Вт}/(\text{м}^2 \cdot ^{\circ}\text{C}).$$

Визначаємо коефіцієнт тепловіддачі випромінюванням від димових газів к трубам: при $S_{\text{эф.}} = 0,161 \text{ м}$; $P_{\text{CO}_2} S_{\text{эф.}} = 1,89 \text{ кН/м}$; $P_{\text{H}_2\text{O}} S_{\text{эф.}} = 1,66 \text{ кН/м}$; $Z_{\text{п.д.}} = 558^{\circ}\text{C}$; $\epsilon_{\text{CO}_2} = 0,001$; $\epsilon_{\text{H}_2\text{O}} = 0,045$; $\beta = 1,08$

$$\epsilon_{\text{д}} = 0,064 + 1,08 \cdot 0,045 = 0,113$$

Температура стінок труб секції приймаємо дорівнюючий середній температурі пара: $\bar{t}_{\text{ст.}} = (t'' + t)/2 = (257+400)/2 = 328^{\circ}\text{C}$.

При $\bar{t}_{\text{ст}} = 328^{\circ}\text{C}$ ступінь чорності димових газів $\epsilon_{\text{д}}^{\text{ст.}} = 0,125$.
Розрачуємо:

$$\alpha_{\text{АЕІВ.}} =$$

$$\frac{57 \cdot 0,9 [0,113((588 + 273)/100)^4 - 0,125((328 + 273)/100)^4]}{588 - 328}$$

$$8,9 \text{ Вт}/(\text{м}^2 \cdot ^{\circ}\text{C})$$

Сумарний коефіцієнт тепловіддачі $\alpha_{\Sigma} = 87,1 + 8,9 \text{ Вт}/(\text{м}^2 \cdot ^{\circ}\text{C})$.

Коефіцієнт теплопередачі $k = \alpha_{\Sigma} = 96 \text{ Вт}/(\text{м}^2 \cdot ^{\circ}\text{C})$.

Кількість тепла, віддане димовими газами в пароперегрівачі:

$$Q_{\text{п.п.}} = (96 \cdot 144 \cdot 252)/1000 = 3550 \text{ кВт}$$

Ентальпія димових газів на виході з пароперегрівача

$$\bar{s}_{\text{А.ІІ}}'' = 911 - \frac{3550}{35,6 \cdot 0,95} = 806 \text{ кДж/м}^3$$

По i -діаграмі визначаємо температуру димових газів за пароперегрівачем:

$$t_{\text{А.ІІ}} = 555^{\circ}\text{C}$$

Розходження між прийнятою і отриманою температурами
 $\delta = (555-550)/555 \cdot 100 = 0,9 \%$

Розрахунок випоруюємих секцій.

Температура димових газів перед секціями $t'_{A-II} = 555 \text{ }^\circ\text{C}$.

Температура пароводяної суміші при $p = 4,5 \text{ МПа}$ складає $t'' = 257 \text{ }^\circ\text{C}$.

Приймаємо температуру димових газів за секціями $t''_{A-II} = 555 \text{ }^\circ\text{C}$.

Температурний напір

$$\Delta \bar{t} = \frac{(555 - 257) - (290 - 257)}{\ln[(555 - 257)/(290 - 257)]} = 120 \text{ }^\circ\text{C}$$

Середня температура димових газів

$$\bar{t}_{\text{д.вип}} = 0,5(555+290) = 422 \text{ }^\circ\text{C}$$

Дійсні витрати газів

$$\bar{V}_{\text{д}} = 35,6 \cdot (422+273)/273 = 90,6 \text{ м}^3/\text{с}$$

Середня швидкість дим-х газів в секціях $\omega_{\text{д}} = 90,6/10,3 = 8,8 \text{ м/с}$.

Визначаємо коефіцієнт тепловіддачі конвекцією: $S_1/d_n = 172/32 = 5,36$; $S_2/d_n = 70/32 = 2,19$; $Z_2 = 22$; $\bar{t}_{\text{д.вип}} = 422 \text{ }^\circ\text{C}$

$$\alpha_o = 74 \text{ Вт}/(\text{м}^2 \cdot \text{ }^\circ\text{C}); k_z = 0,99; k_s = 1,25; k_r = 1,01$$

$$\alpha_k = 74 \cdot 0,99 \cdot 1,25 \cdot 1,01 = 92,5 \text{ Вт}/(\text{м}^2 \cdot \text{ }^\circ\text{C})$$

Знаходимо коефіцієнт тепловіддачі випромінюванням : так як $(S_1 + S_2)d_n = (172+70)/32 > 7$, то ефективна товщина випромінюючого шару димових газів визначається по такій формулі:

$$S_{\text{еф}} = (2,87 \frac{S_1 + S_2}{d_i} - 10,6) d_n = (2,87 \frac{86 + 70}{32} - 10,6) \cdot 0,032 =$$

0,355 м;

$$P_{\text{CO}_2} \cdot S_{\text{еф}} = 98,1 \cdot 0,12 \cdot 0,355 = 4,18 \text{ кН/м};$$

$$P_{\text{H}_2\text{O}} \cdot S_{\text{еф}} = 98,1 \cdot 0,105 \cdot 0,355 = 3,66 \text{ кН/м}.$$

Ступінь чорності димових газів $\varepsilon_{\text{д}}$ при $t_{\text{д.вип}} = 422 \text{ }^\circ\text{C}$; $\varepsilon_{\text{CO}_2} = 0,079$; $\varepsilon_{\text{H}_2\text{O}} = 0,088$; $\beta = 1,075$

$$\varepsilon_{\text{д}} = 0,079 + 1,075 \cdot 0,088 = 0,174.$$

Температура стінок труб секції

$$\overline{t_{\text{ND}}} = t'' = 257^{\circ}\text{C}$$

При $\overline{t_{\text{ND}}} = 257^{\circ}\text{C}$ ступінь чорності димових газів $\varepsilon_{\text{д}}^{\text{ст}} = 0,192$

$$\alpha_{\text{аеро}} = \frac{5.7 * 0.9 [0.174 (\frac{422 + 273}{100})^4 - 0.192 (\frac{257 + 273}{100})^4]}{422 - 257} = 7,5$$

Вт/(м²·°C).

Сумарний коефіцієнт тепловіддачі $\alpha_{\Sigma} = 92,5 + 7,5 = 100$
Вт/(м²·°C).

Коефіцієнт теплопередачі $k = \alpha_{\Sigma} = 100$ Вт/(м²·°C).

Кількість тепла, віддане димовими газами в секціях:

$$Q_{\text{вип}} = (100 * 1150 * 120) / 100 = 138000 \text{ кВт.}$$

Ентальпія димових газів на виході з випаровувємих секцій

$$t_{\text{А...II}}'' = 803 - \frac{138000}{35.6 * 0.95} = 393 \text{ кДж/м}^3.$$

По іt- діаграмі знаходимо температуру димових газів за випаровувємих секціями $t_{\text{А...II}}'' = 284^{\circ}\text{C}$.

Різниця між прийнятою і знайденою температурою складає:
 $\delta = 290 - 284 / 284 * 100 = 2,1\%$

Розрахунок економайзера .

Температура димових газів перед економайзером $t_{\text{А.А.}}' = 625^{\circ}\text{C}$.

Температура наповню вальної води $t_{\text{н.в.}} = 400^{\circ}\text{C}$. Знаємо, що в економайзері вода нагрівається до температури насичення при $p = 4,5$ МПа, тобто до $t'' = 257^{\circ}\text{C}$. Приймаємо температуру димових газів за секцією $t_{\text{А.А.}}' = 230^{\circ}\text{C}$.

Температурний напір

$$\Delta t = \frac{(284 - 257) - (230 - 100)}{\ln[(284 - 257) / (230 - 100)]} = 66^{\circ}\text{C}.$$

Середня температура димних газів

$$\bar{t}_{п.е} = 0,5(284+230) = 257^{\circ}\text{C}$$

Дійсні витрати димових газів

$$\bar{V}_д = 35,6 \cdot (257+273)/273 = 69 \text{ м}^3/\text{с.}$$

Середня швидкість димових газів в секції

$$\bar{\omega}_д = 69/9,4 = 7,4 \text{ м/с}$$

Коефіцієнт тепловіддачі конвекцією:

$$\text{при } S_1/d_n = 86/32 = 2,68; S_2/d_n = 70/32 = 2,19; Z_2 = 20; \bar{t}_{д.е.} = 257^{\circ}\text{C}.$$

$$\alpha_o = 66 \text{ Вт}/(\text{м}^2 \cdot ^{\circ}\text{C}); k_z = 0,99; k_s = 1,08; k_t = 1,02$$

$$\alpha_k = 84 \cdot 0,96 \cdot 1,08 \cdot 1,0 = 87,1 \text{ Вт}/(\text{м}^2 \cdot ^{\circ}\text{C}).$$

Коефіцієнт тепловіддачі випромінюванням:

$$\text{при } S_{еф.} = 0,161 \text{ м}; P_{\text{CO}_2} \cdot S_{еф.} = 1,89 \text{ кН/м}; P_{\text{H}_2\text{O}} \cdot S_{еф.} = 1,66 \text{ кН/м};$$

$$\bar{t}_{д.е.} = 257^{\circ}\text{C}; \epsilon_{\text{CO}_2} = 0,059; \epsilon_{\text{H}_2\text{O}} = 0,071; \beta = 1,08$$

$$\epsilon_d = 0,059 + 1,08 \cdot 0,071 = 0,136$$

Температура стінок труб економайзера дорівнює середній

$$\text{температурі води: } \bar{t}_{ст.} = (257+100)/2 \approx 179^{\circ}\text{C}.$$

Ступінь чорності димових газів при $\bar{t}_{ст.} = 179^{\circ}\text{C}; \epsilon_{ст.}^d = 0,144.$

$$\alpha_{\text{АЕІВ.}} = \frac{57 \cdot 0,9 \left[0,136 \left(\frac{257 + 273}{100} \right)^4 - 0,144 \left(\frac{179 + 273}{100} \right)^4 \right]}{257 - 179} = 3,0$$

Вт/(\text{м}^2 \cdot ^{\circ}\text{C})

Сумарний коефіцієнт тепловіддачі $\alpha_{\Sigma} = 71,9+3 = 74,9 \text{ Вт}/(\text{м}^2 \cdot ^{\circ}\text{C}).$

Коефіцієнт теплопередачі $k = \alpha_{\Sigma} = 74,9 \text{ Вт}/(\text{м}^2 \cdot ^{\circ}\text{C}).$

Кількість тепла, віддане димовими газами в економайзері:

$$Q_e = (74,9 \cdot 615 \cdot 66)/1000 = 3030 \text{ кВт}$$

Ентальпія димових газів на виході з економайзера

$$\frac{3\dot{E}}{A} = 398 \frac{3030}{35,6 \cdot 0,95} = 308 \text{ кДж/м}^3.$$

По it- діаграмі визначаємо температуру димових газів за економайзером:

$$\frac{3\dot{E}}{A} = 224^{\circ}\text{C}$$

Розходження між прийнятою і отриманою температурами

$$\delta = \frac{230 - 224}{224} * 100 = 2,6 \%$$

Розрахунок паропроодуктивності котла і температури пароперегрівача пара .

По формулі (VII,29) ентальпія перегрітого пара

$$i = \frac{Q_{\dot{E}} i'' - Q_{I.I} [i_{I.A.} - 0.01n(i' - i_{I.A.})]}{Q_{\dot{E}} - Q_{I.I}}$$

З формул (VII,29) і (VII,28)

$$Q_K = \quad =$$

$$\bar{V}_{од} (i_{\dot{A}}'' - i_{\dot{A}}^K) \xi = 36.5(1030 - 308)0.95 = 24420 \text{ кДж}$$

$$Q_{np} = \quad =$$

$$\bar{V}_{од} (i_{\dot{A}.II}'' - i_{\dot{A}.II}') \xi = 36.5(911 - 806)0.95 = 3550 \text{ кВт};$$

$$i = \frac{24420 * 2800 - 3550[421 - 0.08(1129 - 421)]}{24420 - 3550} = 3214$$

Цій ентальпії відповідає температура перегрітої пари $t = 401 \text{ }^\circ\text{C}$

Різниця між прийнятою і знайденою температурами

$$\delta = \frac{401 - 400}{401} * 100 = 0.25 \%$$

Паропроодуктивність котла $D_c = 3550 / (3214 - 2800) = 8.5 \text{ кг/с}$.

Часова паропроодуктивність $D_4 = 3600 * 8.5 / 1000 = 30,6 \text{ т/ч}$.